

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.008/x

Belföldi hírek

budapest, 1982. szeptember 15. bel. s z e r d a

sb0001 4 150 mtib1001

automaták az edénygyárban

1982. szeptember 15. - a termelékenységet és a munkakörülményeket egyaránt javító rekonstrukció kezdődött az alumíniumárugyár tiszafüredi gyárában. az 58 millió forint beruházást igénylő rekonstrukció során új automaták kerülnek az üzembe. a legnehezebb fizikai munkát, az edényformázást is gépek végzik majd; a körasztalos csiszológépek pedig gyorsabban és a munkások számára egészségesebb körülmények között végzik a csiszolás jelenlegi emberi erőt igénylő és nagy porral járó műveleteit. egy-egy csiszolóautomata 7 kézi csiszoló munkáját helyettesíti. az irányításukhoz mindössze két kezelő szükséges. ugyancsak a csiszolórészlegben dolgozók egészségvédelmét szolgálja a helyi műszaki gárda ujitásaként született elszívórendszer. az ötletes masina a fémporral teli levegőt megsűrűse után „visszatereli”, a csarnokba, így a hideg napokon az energiatakarékos légcserék révén tekintélyes mennyiségű fűtőanyag takarítható meg.

a rekonstrukció a tervek szerint a jövő év közepére fejeződik be. /mti/

laz/kné/kö kz pr

00.10 150982 1067

bel

- 2 -

1982.09.15.

sb0002 4 150 mtib1002

siküveg, fóliában

1982. szeptember 15. - kísérletként pvc-fóliába is csomagolnak üvegtáblákat a salgótarjáni siküveggyárban. az azonos méretű üveglapok egymásra helyezve kerülnek a csomagoló berendezésbe, amely légmentesen és olyan szorosan zárja be őket a fólia burokba, hogy aztán már a rakodás, szállítás során nem mozdulhatnak el. az új eljárással a költséges és lassu hagyományos csomagolást szeretnék felváltani: jelenleg ugyanis minden üveglap közé selyempapírt helyeznek, nehogy a megbuvó finom porszemcsék szállítás közben karcot okozzanak. a papír elhagyása, a kevesebb munkaerő-szükséglet évi hárommillió forint megtakarítást ígér. /mti/

csiz/bgné/kz/er pr

00.12 150982 0689

-. -

sb0003 4 150 mtib1003

a számítástechnika és az eszperantó

1982. szeptember 15. - a számítástechnika a korszerű tájékoztatás egyik leghatékonyabb eszköze, az eszperantó nyelv célja pedig - többek között - a különböző nyelvet beszélő szakemberek közötti információcsere megkönnyítése. nem véletlen tehát, hogy e két területen dolgozó társadalmi szervezet, a neumann jános számítógéptudományi társaság és a magyar eszperantó szövetség között rendszeres együttműködés alakult ki. az eszperantó szövetség számítástechnikai csoportjának szakemberei résztvesznek a neumann társaság különböző szakosztályainak munkájában, rendeztek már közös konferenciát, elkészítették a számítástechnikai szótár eszperantó nyelvű bővítését és a két társaság között rendszeres információcsere is létrejött.

Legjelentősebb közös eseményükre most készülnek: december 27 és január 2 között budapesti rendezik meg az „intercomputo, 82., nemzetközi számítástechnikai szimpóziumot és kiállítást. a számítástechnikusok közötti szakmai információcsere nyelve az eszperantó lesz. az előzetes jelentkezések alapján csaknem husz országból érkeznek előadók és kiállítók. mivel 1983-at az ENSZ a kommunikáció évének nyilvánította, e tanácskozás és a kiállítás is már része lesz a jövő évi rendezvénysorozatnak. /mti/

ni/ka rj st pr

bel

- 3 -

1982.09.15.

sb0004 4 160 mtib1004

magyar filmek külföldön

1982. szeptember 15. - az egyesült államok mozijaiban továbbra is szép sikerrel játsszák a mephistot, szabó istván filmrendező oscar-díjas alkotását. a legutóbbi hírek szerint a film forgalmazásából származó bevétel az amerikai filmszínházakban már meghaladja az egymillió dollárt, s a becslések szerint eddig mintegy 300 ezer néző látta a filmet.

a tengerentúlról érkezett a hír: a kanadai vancouver-i nemzetközi animációs filmfesztivál zsűrije tóth pál „hogyan lehet megijeszteni egy orosz lányt”, című filmjét is beválasztotta a fesztivál versenyprogramjába. a kanadai animációs seregszemle egyike a világ legjelentősebb fesztiváljainak.

olaszországban a torinói nemzetközi filmfesztiválon, amelyet szeptember 25 és október 3 között rendeznek, a balázs béla stúdió filmjeiből láthatnak összeállítást a vendégek. egyebek között megtekinthetik huszárik zoltán capriccioját, ragályi elemér: szilveszter, maár gyula: prés és tóth jános mozikép című filmjeit. a fesztiválon ezenkívül retrospektív program keretében mutatják be szabó istván filmjeit: az álmodozások korát, a koncertet, valamint a variációk egy témára és a te című alkotásokat. /mti/

di/tr/ag/kö pr

00.13 150982 1215

-. -

sb0005 4 160 mtib1005

muzeumban a pemet

1982. szeptember 15. - értékes helytörténeti anyaggal gazdagították a kapuvári hansági muzeumot az ideai hansági honismereti expedíció résztvevői. a győr-sopron megyében működő egyetemek és főiskolák hallgatói két hetet töltöttek osliban, az 1300 lélekszámú hanság-széli községben. kutatták a település történetét, a lakosok életmódját, szokásait. több tekericsnyi magnószalagra rögzítették az idős emberek visszaemlékezéseit a felszabadulást követő eseményekről, a földosztásról, a pártok megalakulásáról.

bejárták az öreg házak padlásait, pincéit, s összegyűjtötték a gazdálkodás hajdani eszközeit. a hanság ingoványos rétjei közelében lévő település lakói a múlt században szénatermesztéssel, nádfeldolgozással keresték a kenyerüket. az expedíció tagjai rábukkantak a 19. század második feléből származó szénhányó villákra, s a nádfeldolgozás nélkülözhetetlen eszközeire: a tövisre és a nádverő sulyokra. az előbbivel furták át a nádtetőt, majd dróttal rögzítették a kévét. az utóbbival a tetőn lévő nád végeit ütögették, hogy a szálak szigorú rendben igazodjanak egymáshoz.

megtalálták a kenyérsütés teljes eszköztárát: a hosszú nyelvű sütőlapátot, a kuruglyát, amivel a hamut huzzák ki a tüztérből és a pemetet. az utóbbi nem más, mint egy rudra erősített kukoricalevélcsonló, amellyel annak idején a kemence fenekét tisztogatták.

a helytörténeti anyag tudományos feldolgozását rövidesen megkezdik, a tárgyi emlékeket pedig a muzeum állandó kiállításán az érdeklődők elé tárják. /mti/

mzs/sza/kö kz pr

00.14 150982 1559

-. -

sb0006 4 160 mtib1006

ritka leletek - eredményes ásatás tiszakarádon

1982. szeptember 15. - régészeti szempontból ritka, egymásra települt kora-népvándorláskori és árpád-kori temetkezési helyre és lakótelepre bukkantak a miskolci herman otto muzeum régészei a borsod megyei tiszakarád területén. az eddig feltárt mintegy negyven sír mindkét korszakból értékes anyagokat - szép kivitelű kerámiákat, borostyán gyöngyöket, ruhakapcsokat, lándzsahegyeket, csontcsatokat és fésűket, ékszereket, fegyvereket és diszített háztartási edényeket - őrzött meg az utókornak. mivel az ásatási területnek a régészek az idén csak egy részét tudták teljes egészében feltárni, a kutatást jövőre folytatják. /mti/

hag/rj kz pr

00.14 150982 0704

-. -

sb0007 4 170 mtib1007

szirmot bontott az őszi kikerics

1982. szeptember 15. - vas megye rétjein, erdőszélein kivirágzott az őszi kikerics, a tájegység jellegzetes nyárbuszuztatója. az őszike néven is ismert tölcséres, lila virág hosszú száron, levél nélkül diszlik. liliomfélék családjába tartozó, évelő növény. virága mérgező anyagot tartalmaz, ezért a legelésző állatok ösztönösen elkerülik.

az ő szi kikerics gumóját és magvát a gyógyszeripar hasznosítja. /mti/

kre/mné/kz/er pr

00.15 150982 0485

-. -

sb0008 4 130 mtib1008

új találmányok, szabadalmak a műegyetemen

1982. szeptember 14. - a közelmúltban dolgozták ki a budapesti műszaki egyetemen a laboratóriumi és ipari elektromos kemencék hőmérsékletszabályozó és programozó berendezését, amelyet a chinoin gyógyszer- és vegyészeti termékek gyára állít elő. ezzel a műszerrel teljes biztonsággal programozható, hogy a termékek előállításának különböző fázisaiban az előírt, szükséges hőmérsékletet nyújtsa a kemence.

természetesen nem ez az egyetlen - népgazdasági honosításra alkalmas - eredmény, amely a tanszéken születik. mint szabó imre, a bme tudományos rektorhelyettese elmondta, évenként 40-50 találmányt, szabadalmat dolgoznak ki a különböző tanszéken, intézetekben. ennek mintegy egyharmadát tudják - létrejöttükor közvetlenül - az üzemekben, vállalatoknál hasznosítani. szorosabbra fűzte, megkönnyítette az egyetem és a gyakorlat kapcsolatát az idén januárban életbe lépett rendelkezés, amely szerint bizonyos kutatásokra, fejlesztésekre, szabadalmak hasznosítására ugynevezett eredményérdekeltségű társulásokat hozhatnak létre. ezekben a szervezetekben az egyetem megelőlegezi a kutatási tevékenységét, tehát szellemi kapacitását, a megbízó adja a tőkét, s a költségekhez hozzájárul a későbbi hasznosító is. ha eredményt érnek el, a várható gazdasági haszon kimutatható, a bme is részesül a nyereségből, amelyet a tanszékek, laboratóriumok felszereléseinek, műszerezettségének bővítésére, korszerűsítésére fordítanak. ez az

összeg jelentős tétel az egyetem bevételei között, évenként több millió forint nagyságrendű, a jelenlegi gazdasági helyzetben különösen fontos, hogy a vállalatok és a bme összefogottan, a pénzügyi lehetőségeiket koncentrálnva, közös kockázatvállalással dolgozzanak - tette hozzá a rektorhelyettes.

az év eleje óta kilenc eredményérdekeltségű kutatási-fejlesztési társaságot hoztak létre a bme bázisára építve, többek között ilyen szervezetet alakítottak a vizsgádzalkodás és-hasznosítás területén, ennek, az egyetemen kívül az országos vízügyi hivatal és számos mezőgazdasági nagyüzem tagja, hasonló társulás jött létre az élelmiszerkémia területén is, fehérjepótló takarmányok kidolgozására, gyártására és hasznosítására szövetkezettek.

/folyt. köv./és/gg rj
00.16 150982 2255

..-

sb0009 4 130 mtib1009

új találmányok, szabadalmak.../2.rész/

a megszületett új takarmányban - mezőgazdasági kémiai tanszék és az általános analitikai tanszék közös találmányában, „fantáziát látott”, többek között a növényolajipari vállalat, valamint a hajdusági ipari egyesülés. napjainkban a mezőgazdasági üzemek már megkezdtek e termék felhasználását. e két tanszék az elmúlt évtizedben egyébként 15 találmányt dolgozott ki, amelyeknek 80 százaléka megvalósult, s csak 1981-ben másfélmilliárd forint hasznot eredményezett a népgazdaságnak.

ám a bme más tanszékein is jelentős kutatási, fejlesztési eredmények születtek az elmúlt időszakban. például eljárást dolgoztak ki a napsugárzásnak kitett felületek káros felmelegedésének csökkentésére, a speciális bevonat a helyiségek belső hűtésére fordított energia nagyarányú megtakarítását eredményezi. a felhasználók között a mezőgazdaság áll első helyen, de a külkereskedelemben is számottevő exporttételt jelent az új eljárás. viszonylag rövid idő alatt gyorsan átterjedt a különböző járművekben használt gyengeáramú fénycsőinverter is, amely a bekapcsoláskor a vibrálást akadályozza meg, s amely ugyancsak az egyetemi kutatók munkája nyomán jött létre. a gyártó az egyesült villamosgépgyár-terméke jelentős importot helyettesít, sőt, exportra is jut belőle./mti/

és/gg ár rj pr

00.17 150982 1333

sb0010 4 130 mtib1014

orvostudományi tanácskozások budapesten

1982. szeptember 15. - két orvostudományi tanácskozás kezdődött Szerdán budapesten.

az építők székházában az európai szocialista országok allergológiai és klinikai, immunológiai társaságainak közös szimpóziumát tartják. a háromnapos tanácskozáson bőrgyógyászok, tüdőgyógyászok, gyermekgyógyászok, reumatológusok, a hazai és külföldi gyógyszeripar képviselői - köztük neves szakemberek: lothar jager ndk-beli, carl steffen osztrák, jean-pierre girard svájci professzor, az európai allergológiai társaság főtitkára - vesznek részt. a szakemberek az allergiás és immunológiai betegségek legújabb diagnosztikai módszereit, kezelési eljárásait, valamint az elméleti immunológia időszerű problémáit vitatják meg. a kerekasztal megbeszélések, szekcióüléseken elhangzó 360 előadás főleg az immunfolyamatok szabályozásában és az allergiás betegségek kóroktanának felderítésében elért újabb eredményeket ismertetik. szólnak a többi közt a tüdőasztma megelőzéséről és gyógykezeléséről, a gyermekkori allergiáról, egyes táplálékok iránti túlérzékenységről, munkahelyi ártalmakról. ezek a társaságok tíz évvel ezelőtt állapodtak meg abban, hogy időnként közös tudományos találkozókra tájékoztatják egymást a lakosság tömegeit érintő allergiás és immunológiai betegségekről. azóta 1974-ben svájcban, 1976-ban drezdában, 1979-ben szuhumban találkoztak.

a semmelweis orvostudományi egyetem nagyváradi téri épületében a magyar orvostudományi nukleáris társaság harmadik izotópdiaosztikai kongresszusa zajlik. itt magyar és 15 országból érkezett szakemberek: orvosok, fizikusok, vegyészek, matematikusok, gyógyszerészek számolnak be a nukleáris gyógyászat legújabb eredményeiről, arról, hogy miként hasznosították a radioaktív izotópokkal jelölt vegyületeket a klinikai, diagnosztikai vizsgálatokban, tudományos kutatásaikban. szólnak a többi közt a nukleáris kardiológiai vizsgálatok, a májbetegségek és az onkológiai izotópdiaosztika kérdéseiről.

a kongresszus színhelyén 21 hazai és külföldi műszer- és radioaktív gyógyszerkészítményeket előállító vállalat mutatja be termékeit. a gamma művek - amely csaknem két évtizede a szocialista országokat is ellátja izotópdiaosztikai műszerekkel - például kiállította a többi között a picker licenc szerint gyártott gamma kamerát és az ehhez kapcsolható, az általuk kifejlesztett számítógépes adatfeldolgozó rendszert.

/folyt. köv./ t me/mm/ig
10.34 150982 2450

M

..-

bel

- 8 -

1982.09.15.

sb0011 4 130 mtib1015

orvostudományi .../2. rész/

az izotópdiaosztika önálló klinikai szakma hazánkban. kórházainkban és egészségügyi intézményeinkben több mint 50 szakorvos alkalmazza a nukleáris vizsgáló eljárásokat. az egészségügyi kormányzat és a tanácsok jelentős anyagi támogatása révén az utóbbi öt évben jelentős mértékben gyarapodott a hazai izotópdiaosztikai laboratóriumok száma és felszerelése. a gamma kamerák száma 3-ról 23-ra szaporodott. ezek zömét a legkorszerűbb kardiológiai vizsgálatokat is lehetővé tevő számítógépes adatfeldolgozó rendszerrel látták el. /mti/

t me/mm/ig pr

10.35 150982 0596

--

sb0012 4 150 mtib1017

elhelyezkedtek az idén végzett szakmunkásfiatalok - Legvonzóbb még mindig a kereskedelem és a gépjárműipar /1. rész/

1982. szeptember 15. - az ősz közeledte a csaknem 45 ezer idén végzett ipari tanuló, illetve a 8 és félezer, szakközépiskolában szakmunkásbizonyítványt is szerzett fiatal számára a munkásélet kezdetét jelenti. az idén végzettek szakma szerinti megoszlásában az elmúlt évekhez képest jelentős változás nem történt, továbbra is gondot jelent a hiányszakmákban az utánpótlás. a sok éves gyakorlathoz hasonlóan a legtöbb - mintegy 6 ezer - fiatal a kereskedelemben szerezte meg szakképzettségét. a fiuk körében továbbra is a legvonzóbb a gépjárműipar, ennek szakmacsoportjaiban csaknem 5 ezren végeztek. alig valamivel kevesebben választották az építőipart, az építési szakipart. az elmúlt évekhez képest valamelyest növekedett az érdeklődés a bányászat, valamint a ruha-, bőr- és nyomdaipari, illetve a forgácsoló, a gépszerelő és szerszámkészítő - a vállalatoknál leginkább ezekből van hiány - szakmák iránt. ugyanakkor az ipar egyik legdinamikusabban fejlődő ága, a vegyipar a tavalyinál kevesebb vegyi anyag- valamint gyógyszergyártó szakmukára számíthat.

az idei több mint 57 ezer elsőéves szakmunkástanuló szakmacsoportonkénti beiskolázásának adatai alig térnek el a most végzettekétől. a nehezen beiskolázható szakmákra, - mint a mélyfuró - a tervezettnek csak a felét, a hegesztők kívánatos létszámának pedig csak a kétharmadát vehették fel a jelentkezések alapján. a

bel

- 9 -

1982.09.15.

tervezett 172, kovácstanuló helyére a mindössze 39 pályázóból 36-ot vettek fel.

a most szakmukássá vált fiatalok^{nagy} részét a már jól ismert közösség várta vissza. így a csepel művek 190 ifju szakmukásának majd mindegyike ott folytatja a munkáját, ahol szakmai gyakorlatát töltötte iskolás éve alatt. immár több éves hagyománya van annak, hogy amikor ünnepélyesen fogadják a munkába lépett fiatalokat, a vállalat gazdasági, társadalmi vezetői előttük adnak számot azoknak a munkásoknak a sorsáról, helyzetének alakulásáról, akik öt évvel ezelőtt lépték át először a gyár kapuit. egyben bemutatják a fiataloknak választott munkahelyüket, ismertetik a vállalat tevékenységét, a szociális, kulturális, sportolási, s nem utolsósorban előmeneteli lehetőségeiket. rossz tapasztalat a gyárnál, hogy a szakmukás fiatalok mintegy 40 százaléka egy éven belül új munkahelyet keres - ebben az is közrejátszik, hogy sokan lakóhelyükhöz közelebbi munkaalkalmat találnak - ezért az utóbbi években rendkívül nagy anyagi eszközöket áldoztak a fiatalok szociális helyzetének javítására. /folyt. köv./

11.59 - 150982 2608

--

sb0013 4 150 mtib1018

elhelyezkedtek az idén végzett.../2.rész/

ma már valamennyi kisgyermekes szülő óvodai illetve bölcsődei kérelmét kielégítik, a továbbtanulásnak sokféle formáját biztosítják a fiatalok számára gyáron belül. jelentős segítség, előny a fiatalok számára, hogy két év munkaviszony után tanuló éveiket is beszámítják a törzsgárdatagság idejébe, ami közelebb viszi őket a saját otthon kialakításához, a lakáshoz jutáshoz. a jövőben erősíteni kívánják a fiatalok patronálási rendszerét is. az ujonnan munkába lépett szakmukások enyhítettek a gyár munkaerőgondjain, de legalább még 60 fiatalnak tudnának munkát biztosítani, különösen a forgácsoló, hegesztő, szerszámkészítő és géplakatos szakmákban, melyekre országsszerte a kívánatosnál kevesebb a jelentkező.

ugyancsak régi ismerősként tért vissza 440 idén végzett szakmukás a győri rába magyar vagon és gépgyárba. gyakorlati idejük alatt itt végezték termelő munkájukat. korszerű gépekkel felszerelt tanműhelyt rendeztek be számukra győrről, s itt már teljesítménybérben dolgozhattak a fiatalok. a győri vállalatnál sincs elég jelentkező a hiányszakmákra. az idei tanévtől sikerült győrről beindítani 24 tanulóval egy öntő szakközépiskolai osztályt,

ahol a hőkezelő szakmát is elsajátítják a fiatalok. a hiányszakmákban anyagilag is ösztönzik a tanulókat, az átlagosnál magasabb ösztöndíjat biztosítanak számukra.

kétszáz végzős szakemberre lenne szükség a székesfehérvári videoton elektronikai vállalatnál, ezzel szemben szeptemberben csak 80 új szakmunkás lépett be. itt is elsősorban a hagyományos vasas szakmákra jelentkezőkből van hiány, míg a számítástechnikai gépszerelő és elektroműszerész munkahelyekre nem jelentett gondot a felvétel. az újonnan belépettek aránya rendkívül alacsony ahhoz viszonyítva, hogy az 1982-ben székesfehérváron végzett több mint 300 új szakmunkás nagy része a videoton gyár korszerű új tanműhelyében és üzemeiben szerezte meg a gyakorlati képzést, s a vállalat havi 250-500 forint közötti tanulmányi ösztöndíjat adott számukra. sok vidéki szakmunkástanuló azért bucsuzott el gyárától, mert a videotonnak nincs munkásszállója, s nem tudta vállalni a bejárást vagy a drága albérlet terhet.

az ehhez hasonló anyagi gondokon enyhítenek a pápai huskominátban, ahol a vállalat mind a bejáróknak, mind a kollégistáknak, mind pedig az albérletben lakóknak 250-400 forint közötti hozzájárulást fizet havonta. /folyt. köv./ rj -
12.05 150982 2442

-.-

sb0014 4 150 mtib1019

elhelyezkedtek az idén végzett .../3.rész/

a gyár vezetői szoros kapcsolatot tartanak a pápai mezőgazdasági- és élelmiszeripari szakmunkásképző intézettel, ahol a tanulók többsége a környező községekből kerül ki. a vállalat 12 millió forinttal járult hozzá a 168 személyes új kollégium építéséhez, melyet ez év októberétől vehetnek birtokukba a szakmunkástanulók. az együttműködés eredménye: a szakmunkásképző intézet három évfolyamában 130-an készülnek husfeldolgozó szakmunkásnak. most szeptemberben 53 ifjú szakmunkás régi helyére tért vissza a pápai huskominátba, a jól ismert kollektívába. a szocialista brigádok már az iskolában és a gyakorlati foglalkozásokon kiválasztották maguknak ifjú munkatársaikat. a fiatalok fele a javarészt exportra termelő sonkaüzemben dolgozik.

a debreceni ruhagyár, az ország legnagyobb női ruhagyára már évek óta nem küszködik utánpótlás gondokkal, a felvehetőnek mindig többszöröse a jelentkező szakmunkástanulók száma. a kedvező helyzet kialakulásához nagyban hozzájárult az is, hogy saját

tanműhelyükben képezik a fiatalokat, akik ha akarnak társadalmi tanulmányi szerződést köthetnek a gyárral. az üzem munkája, munkakörülményei nem ismeretlenek a fiatalok előtt, tanulmányaik utolsó félévében már a gyár munkatermeiben, a termelés folyamatában dolgoznak. vezetőik biztosítják, hogy a szakmunkásvizsga után aki úgy akarja, oda kerülhet vissza, ahol féléves gyakorlatát töltötte. a gondoskodást viszonyozzák a fiatalok is: az a tapasztalat, hogy a felvételnél alacsony tanulmányi átlag a szakmunkás évek alatt nem ritkán egész jeggyel is emelkedik, s a fiatalok jó szakmunkásokként kezdik meg a munkát az üzemekben. az idén a női szabó és a karbantartáshoz szükséges varrógép műszerész szakmákban 169-en szereztek bizonyítványt, s közülük 110-en a vállalatnál maradtak. a fiatalok beilleszkedését a szocialista brigádok tagjai és a kisz-es fiatalok segítik, akikkel a munka utáni közös szórakozás lehetőségét is megteremtették számukra a jól felszerelt ifjusági klubokban. /mti/

ajánlott képek: sk 82-0915/10-14
be/cser/zsi/p/tár/be/mi rj sl bam pr

12.09 150982 2117

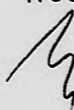
-.-

sb0015 4 180 mtib1021

időjárásjelentés

1982. szeptember 15. - a skandináv-félsziget és a szovjetunió északnyugati területének kivételével Európában egyetlen, óriási kiterjedésű, leszálló légmozgású zóna határozza meg az időjárást. emiatt a brit-szigetektől a fekete-tengerig, valamint észak-afrika partjaitól a kelet-európai alföldig huzamos ideje egységes az idő. ennek legfontosabb jellemzői a száraz, meleg nappalok, és a hűvös, párás, többfelé ködös éjszakák, ill. hajnalok. a skandináv-félsziget jelentős részén és a moszkva-leningrád-vonaltól északkeletre széles, hűvös, esős az idő.

házánkban kedden általában derült, meleg idő volt. északkeleten és délnyugaton 7-9, másutt 9-11 órán át sütött a nap. a legmagasabb nappali hőmérséklet 24-29 fok között alakult. szerda hajnalra 8-16 fokig csökkent a hőmérséklet. az éjszakai illetve a reggeli órákban, elsősorban a dunántúlon többfelé keletkezett köd, amely késő délelőttre csaknem mindenütt feloszlott. a hőmérséklet 11 órakor a ködös helyeken 16-19, máshol már 20-24 fok között volt.

bel

- 12 -

1982.09.15.

budapest belterületén kedden a napi középhőmérséklet 21.4 fok volt, ez a százéves átlagnál 4,5 fokkal magasabb. a balaton vizének hőmérséklete siófoknál 11 órakor 22 fok volt.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 24 fok volt, a tengerszintre átszámított légnyomás 1024 mbár, gyengén emelkedik.

várható időjárás az ország területére csütörtök estig:

továbbra is derült idő várható, eső nélkül. a légmozgás gyenge, változó irányú marad. éjszaka és reggel erősen párás lesz a levegő, többfelé keletkezik köd, amely délelőttre feloszlik. a legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 9-14, a legmagasabb nappali hőmérséklet 24-29 fok között valószínű.

várható időjárás budapesten csütörtök reggelig:

derült idő, gyenge légmozgással. hajnalban ismét párás lesz a levegő. a hőmérséklet 21 órakor 21, a kora reggeli órákban 14 fok körül alakul.

előrejelzés a balatonra ma estig:

a változó irányú szél többnyire gyenge, 5-15 km/óra, néha mérsékelt, 20-30 km/óra lesz. derült, száraz idő várható. a hőmérséklet csúcserőteke 25, a késő esti hőmérséklet 19-20 fok körül alakul.

a víz hőmérséklete 22-23 fok körül valószínű.

a duna vízállása budapestnél 201 cm, a hőmérséklete 18,1 fok./mti/

nj- pr

12.55 150982 2437

M

-. -

bel

- 13 -

1982.09.15.

sb0016 4 130 mtib1024

beiktatták hajdu-bihar megye új munkásőr parancsnokát

1982. szeptember 15. - garai sándort, a munkásőrség hajdu-bihar megyei új parancsnokát szerdán az mszmp hajdu-bihar megyei bizottsága székházában iktattak be tisztségébe. jelen volt sikula györgy, az mszmp hajdu-bihar megyei bizottsága első titkára, és borbély sándor, a munkásőrség országos parancsnoka./mti/

k/ká nj pr

13.54 150982 0393

-. -

sb0017 4 160 mtib1025

gyémánt- és aranydiplomás pedagógusok

1982. szeptember 15. - öt, egykor zala megyében tevékenykedett pedagógust köszöntöttek szerdán zalaegerszegen. berkes jánost, daday lászlót és pallós lászlót, akik 60 évvel ezelőtt kapták meg oklevelüket, gyémánt-diplomával tüntették ki, míg a tanítói szakképesítését fél évszázaddal ezelőtt megszerzett berkes jánosné és bakos józsef aranydiplomát vehetett át. /mti/

tas/kné/ká/mz pr

13.55 150982 0440

M

-. -

sb0018 4 130 mtib1026

baleset

1982. szeptember 15. - budapestben a x. kerületben, a városszéli telephelyen figyelmen kívül hagyva a vasúti síneken bálint jános 55 éves anyagvizsgáló győri lakos és egy személyvonat halálra gázolta.
/mti/

mi/rj pr

13.56 150982 0240

-.-

sb0019 4 160 mtib1027

évadnyitó társulati ülés az erkel színházban /1. rész/

1982. szeptember 15. - öt opera- és két balett-produkcióval gazdagodik az új szezonban az erkel színház repertoárja - jelentette be Mihály András igazgató a magyar állami operaház 99. idényének évadnyitó társulati ülésén, amelyet szerdán tartottak az erkel színházban.

a szezon első új produkciója mozart don giovannijának felújítása lesz október 24-én, fischer iván vendégkarmesterrel és jurij ljubimov vendégrendezésében. december 18-án a kodály-centenárium alkalmából felújítják a székely fonót és műsorra tűzik a psalmus hungaricust békés andrás rendezésében, ferencsik jános vezényletével. február 13-án wagner parsifalját újítják fel. a színpadra állító: mikó andrás, a karmester ferencsik jános. március 11-én szintén felújítva láthatja a közönség verdi othelloját, mikó andrás korábbi rendezői koncepciójának megtartásával, kórodi andrás dirigálásával. május 8-án prokofjev eljegyzés a kolostorban című darabja kerül színre borisz pokrovszkijnak, a moszkvai nagy színház főrendezőjének irányításával, Mihály András zenei vezetésével. az eredetileg tervezett hindemith-opera, a mathis, a festő bemutatója jogdíj-problémák miatt elmarad. a balett-társulat két bemutatót tervez: november 20-án egy három holland koreográfus által összeállított est lesz, június 3-án pedig a diótörőt újítják fel. csajkovszkij e népszerű balettjét ismét oláh gusztáv eredeti díszleteivel láthatja ezúttal az erkel színházban a közönség, és megtartják az eredeti koreográfiát is.

az operaház új tagjai: ilosfalvy róbert, laczó andrás, tóth jános, farkas katalin, fekete veronika és csavlek etelka. nagy ferenc karigazgató helyére, mivel ezentúl teljes munkáját a

vezénylésre kívánja összpontosítani, az énekkar élére fehér andrást nevezték ki.

az igazgató értékelte az elmúlt évad munkáját is. a sok probléma ellenére is sikerült zömében színvonalas előadásokat létrehozniuk - ezt jelzi, hogy a közönség érdeklődése nem csökkent, hanem nőtt a színház iránt. 121 ezerrel több néző tekintette meg az erkel színház opera- és balett-produkcióit, mint a korábbi évadban. a bérlők száma jelenleg az egy színházban jelentősen meghaladja az azelőtt két színházban kialakult bérlőszámot. Mihály András szólt a műszakiak körében tapasztalható súlyos munkaerőhelyzetről, és azokról a nehézségekről is, amelyek a művészek külföldi és belföldi szerepléseinek egyeztetéséből adódnak. a színház vezetősége támogatja az énekesek külföldi vendégfellépéseit, de szembeszáll minden olyan törekvéssel, amely a magyar operakultúra színvonalának csökkenéséhez, a tehetségek elvándorlásához, a repertoár széteséséhez vezethet. /folyt.köv./ -ig
13.59 150982 2703

-.-

sb0020 4 160 mtib1028

új óvoda, bölcsőde **győrött**

1982. szeptember 15. - 150 személyes óvoda és 60 személyes bölcsőde nyílt szerdán Győrött, a Kun Béla lakótelepen. a gyermekintézményeket a Győr megyei állami építőipari vállalat emelte házigyári elemekből. a tágas foglalkoztató szobák mellett a kicsikre méretezett öltözők, mosdók, jól felszerelt mosókonyhák, melegítőkonyhák és szárítóhelyiségek biztosítják a zavartalan működés feltételeit. az épülő- gyarapodó lakótelepnek ez a harmadik óvodája és bölcsődéje. /mti/

mzs/sza/ká/mz pr

14.00 150982 0523

-.-

sb0021 4 160 mtib1029

évadnyitó társulati ülés ... /2.rész/

befejezésül az igazgató az operaház rekonstrukciójának állásáról számolt be, örömmel adva hírül: minden jel arra mutat, hogy a dalszínház centenáriumának évében, 1984-ben újra megnyitja kapuit.
/mti/

t da/mm/bc/ig pr

14.01 150982 0273

-.-

sb0022 4 160 mtib1030

képzőművészeti tárlat a csehszlovák kulturában

1982. szeptember 15. - karel souček festőművésznek, a csehszlovák szocialista szövetségi köztársaság nemzeti művészeinek alkotásaiból nyílt kiállítás szerdán a csehszlovák kulturális és tájékoztató központ népköztársaság utjai bemutatótermében. a tárlaton 16 nagyméretű, monumentális olajfestmény ad keresztmetszetet az idős mester életművéből. az alkotások többsége a városi életből merített témát ábrázol, s látható a művész híres szeretők című, hat festményből álló ciklusának négy képe is.

karel souček a csehszlovákiai kladnóban él; a festészet mellett grafikai és illusztrátori megbízásoknak is eleget tesz. művészetét hazájában és külföldön számos rangos kitüntetéssel és díjjal ismerték már el. alkotásaival európa szinte valamennyi országában bemutatkozott; magyarországon 1957-ben ismerkedhetek meg munkásságával a képzőművészet barátai. mostani kiállítása a hónap végéig tekinthető meg. /mti/

t/kj/ig pr

14.02 150982 0990

-.-

sb0023 1 150 mtib1031

pénteken nyit a bnv - a hungexpo sajtótájékoztatója /1.rész/

1982. szeptember 15. - pénteken - immár kilencedszer - megnyitja kapuit a kőbányai vásárvárosban a fogyasztási cikkek szakosított bemutatója, az őszi budapesti nemzetközi vásár. az idén hazánkkal együtt 40 ország csaknem 1.500 kiállítója sorakoztatja fel ujdonságait, eladásra kínált termékeit.

szerdán a vásárközpont konferenciatermében sajtótájékoztatót tartottak. divinyi józsefné, a hungexpo vezérigazgatóhelyettese elmondotta, hogy a kiállításon minden eddiginél több, 1.100 hazai vállalat és szervezet mutatkozik be. nyolc szocialista országból 63 vállalat vesz részt a kiállításon, közülük a szovjetunió a korábbiakhoz hasonlóan a legnagyobb bemutatóval, s ezuttal hosszú szünet után ismét jelentkezik a vietnami népi demokratikus köztársaság is. a szocialista országok kiállításain jónéhány kgst emblémával ellátott termék szerepel, számuk azonban lényegesen kevesebb, mint a termelőeszközök szakvásárán szokott lenni. ez arra utal, hogy a fogyasztási cikkek termelési kooperációjában még meglehetősen nagyok a kiaknázatlan lehetőségek. az idei őszi bnv-nek egyik célja az ebben rejlő tartalékok feltárása.

a vásár másik fontos feladata a fejlődő országokkal való kereskedelmi kapcsolatok bővítése. ennek megfelelően a korábbiaknál nagyobb számban érkeztek kiállítók ezekből az országokból, több éves kihagyás után ismét részt vesz a bnv-n kenya, algéria és kuvait, teljesen új kiállítóként pedig costa rica, ecuador és honduras. nemzeti kiállításaiakon kívül a partnerkapcsolatok bővítését a magyar kereskedelmi kamara vásári információs szolgálata is segíti. új vonása az idei kiállításnak, hogy az unido - annak áthidalására, hogy a fejlődő országok csak a fogyasztási cikkek őszi vásárán vesznek részt, de főként termelőeszközöket vásárolnak hazánktól - szimpóziumot is rendez.

a fejlődött tőkés országokból csaknem 300 cég mutatkozik be, a legnagyobb az nszk kiállítása lesz.

a közönség az idén 12 árucsoportban ismerheti meg a legújabb hazai és külföldi fogyasztási cikkeket. különösen gazdagnak ígérkezik az öltözködési és a lakberendezési kiállítás, amelyeken a hazai vállalatok a tavalyinál lényegesen több termékkel és nagyobb számban mutatkoznak be. sok érdekességet kínál egyebek közt a kozmetikai- és háztartásvegyipari-, az élelmiszeripari-, a sport- és kempingfelszerelések, a hobbi- és járműipari-, a híradástechnikai-, a járműipari termékbemutató, valamint az ajándék- és népművészeti cikkek, a hétvégi házak és felszerelések kiállítása.

/folyt.köv./ os/mm/ig

14.04 150982 2587

sb0024 1 150 mtib1032

pénteken nyit a bnv - ... /2. rész/

a fogyasztási cikkek seregszemléje mellett a hungexpo három szakkiállításnak - a hovánta nemzetközi kereskedelemtechnikai és vendéglátóipari, a protenvita nemzetközi környezetvédelmi és a studexpo oktatási eszközök nemzetközi kiállításának - is házigazdája.

az őszi bnv a külföldi partnerek számára az exportajánlatról, a hazai közönségnek pedig a fogyasztási cikkek jövő évi várható kínálatáról ad áttekintést. ezért a kiállítók számára rendkívül fontos tudni, hogy a bemutatott termékek megnyerik-e a fogyasztók tetszését. az idén először a vásár látogatóinak véleménye alapján a legnagyobb közönségsikert elért termékek között különdíjakat is kiosztanak.

- az idei őszi bnv jó alkalmat teremthet a hazai ipar teljesítőképességének felmérésére, a fogyasztási cikkek nemzetközi összehasonlítására, a piaci tájékozódásra, a kölcsönösen előnyös külgazdasági kapcsolatok bővítésére. így közvetve és közvetlenül hozzájárulhat az export növeléséhez, valamint a lakosság színvonalasabb áruellátásához - hangsúlyozta a hungexpo vezérigazgatóhelyettese. /mti/

t os/mg/mm/bam/ig pr

14.06 150982 1140

--

sb0025 4 180 mtib1033

gyógyszertchnológiai konferencia

1982. szeptember 15. - országos gyógyszertchnológiai konferencia kezdődött szerdán siófokon, a magyar szakemberek mellett angol, osztrák, francia, jugoszláv, csehszlovák, ndk- és nszk-beli résztvevőkkel.

a háromnapos tudományos tanácskozás megnyitóján átnyújtották a heintz györgy emlékérmét kedvessy györgy professzornak, a szegedi orvostudományi egyetem gyógyszertchnológiai intézete igazgatójának, kiemelkedő munkássága elismerésül. a plenáris ülés után, amelyen kedvessy györgy professzor tartott előadást, a konferencia két szekcióban folytatta munkáját. a tanácskozás fő témája a gyógyszerkészítmények előállításánál alkalmazott ugynevezett

porlasztva szárításos eljárás. ennek a technológiának az egyik légfontosabb előnye, hogy segítségével kisebb hatóanyag-dózisból gazdaságosabban, intenzívebb hatású gyógyszerek készíthetők, amelyek alkalmazása kisebb terápiás kockázattal jár.

a konferencia idejére a tit siófoki székházában kiállítást rendeztek külföldi és hazai gyógyszer-, vegyszer- és műszergyárak termékeiből. /mti/

káp/rj st pr

14.07 150982 1110

--

sb0026 4 160 mtib1034

a győri balett és filharmónikus zenekar külföldi vendégszereplése

1982. szeptember 15. - két győri együttes indult szerdán külföldi vendégszereplésre. a győri balett kéthetes szovjetunió-beli turnéra utazott. moszkvában négy előadásban, majd jerevánban, győr testvérvárosában két előadásban mutatják be az igazság pillanata című balett-kompozíciót. a kétrészes szinpadai mű federico garcia lorcanak, a mártirhalált halt spanyol költőnek állít emléket. a koreográfus markó iván ebben a produkcióban szakított a hagyománnyal és a táncot prózával és vokális zenével komponálta össze. az előadásban közreműködnek a kiskaludny színház művészei. az itthon nagy sikert aratott szinpadai játék diszleteit és jelmezeit gombár judit tervezte.

a győri filharmónikus zenekar 20 tagu kamaraegyüttese háromhetes nszk-beli vendégszereplésre indult. a muzikusok jessel: fekete erdei kislány című operettjét kísérik a deutsche turne theater előadásában. a darabot több nszk-beli kisvárosban és az olaszországi meranóban összesen tizenhét alkalommal viszik színre. a zenekart mora péter, a miskolci szimfónikusok karnagya vezényli. /mti/

mzs/sza/ká/mz pr

14.10 150982 1162

--

sb0027 4 130 mtib1035

kevesebb baleset a termelőszövetkezetekben - a pest megyei tanács vb ülése

1982. szeptember 15. - a mezőgazdasági termelőszövetkezetek és társulásaik munkavédelmi helyzetét, az 1977 óta eltelt időszak tapasztalatait vitatta meg szerdai ülésén a pest megyei tanács végrehajtó bizottsága. a testület tagjai egyebek között megállapították: a szövetkezetekben javult a baleseti statisztika. 1977-ben ezer dolgozó közül több, mint huszonhárman, 1980-ban huszan szenvedtek balesetet. összességében azonban évek óta sok a szövetkezetekben a baleset. a megye községgazdaságaiban és társulásaikban 1977 és 1980 között 8703 üzemi baleset történt, s több, mint 263 ezer volt a munkából kiesett napok száma. a halálos és súlyos balesetek főbb okai között a közlekedési, a technológiai fejelem, az óvórendszabályok és a szabványelőírások megsértését említették.

a vizsgált időszakban jelentősen javultak a munkavédelem személyi feltételei. a munkavédelmi megbizottak száma 133-ról 214-re, a közép- és felsőfoku végzettségű munkavédelmi vezetők és előadóké 40-ről 81-re növekedett. nőtt a gazdaságokban a munkakörülmények javítására, a biztonságtechnika fejlesztésére fordított összeg is. javult az üzemegészségügyi ellátás: ma már a gazdaságoknak mintegy 30 százalékában foglalkoztatnak üzemorvost. a megyei tanács mezőgazdasági és ételmezésügyi osztálya munkavédelmi tanfolyamokat szervezett, melyek befejezése után 682-en tettek vizsgát. a kedvező tendenciákat elismerve a végrehajtó bizottság arra hívta fel a gazdaságok vezetőit és munkavédelmi szakembereit, hogy az előírások betartása érdekében fokozottabban éljenek a meggyőzés, az ellenőrzés és a szankcionálás eszközeivel. /mti/

vir/mv/st/rj pr

14.18 150982 1714

sb0028 4 150 mtib1036

ekék helyett mélylazítók

1982. szeptember 15. - a rendkívüli szárazság, s a vele párosult nagy meleg és sok napfény megváltoztatta a hagyományos őszi munkák idejét és technológiáját hajdu megyében. a tájon immár több mint két hónapja nem hullott jelentős mennyiségű csapadék, augusztusban a sok évi átlagnak fele, a megye egyes részein annak egyharmada sem esett le. még a szeptember sem hozott csapadékot. a tiszántuli vízügyi igazgatóság mérései szerint a folyómedrek teltsége alig tíz százalék, a sok évi átlaghoz képest 1-1.5 méterrel lejjebb van a talajvízszint. kaba, földes, nádudvar térségében tavaly a belvizek miatt panaszkodtak, akkor egy ásonyomra volt a víz, most két méter mélyre húzódott vissza a talajvízszint.

a megyében már szeptember elején - a hagyományoshoz képest két héttel korábban - hozzákezdtek a kukorica töréséhez. a vetésre kijelölt területnek felét készítették elő, de sokkal nagyobb költséggel és hosszabb idő alatt, mint máskor. keményre szikkadt a föld, s ahol szikes is a talaj, ott az ekét nem fogadja be. ilyen helyeken kénytelenek mélylazítóval, tárcsával, illetve kombinátorral dolgozni. várni ugyanis nem lehet, mert kezdődik az őszi árpa, majd a buza vetése, ami több mint 90 ezer hektáron ad munkát az idei őszön a megyében. az embereket és a gépeket egyformán jobban igénybe veszi a szélsőséges időjárás, s nagyobbak a költségek is. a megyei tsz-szövetség szakembereinek számításai szerint a talajelőkészítésnél dolgozó erőgépek fogyasztása 10-12 százalékkal magasabb a szokottnál. a száraz talajban több a törés, meghibásodás, nagyobb az alkatrész felhasználás. /mti/

szü/ká/ig pr

14.19 150982 1647

sb0029 4 130 mtib1037

életmentőt tüntettek ki

1982. szeptember 15. - heves ibolya alkalmi munkás tahitótfalui lakos, valamint kovács béla autószerelő budapesti lakos július 15-én a duna tahitótfalui szakaszán kimentett az örvénylő mély vízből három fuldokló kislányt. bátor magatartásukért „életmentő emlékérem”, kitüntetésben részesültek. a kitüntetést szerdán mondok pái, a pest megyei tanács elnöke nyújtotta át. /mti/

mm/ká/mz pr

14.20 150982 0431

--

sb0030 4 170 mtib1038

még mindig telt ház a balatoni üdülőszállókban

1982. szeptember 13. - főszezon után sem csökken a balaton idegenforgalma. a napfényes, meleg őszelő ezrével vonzza a vendégeket a magyar tenger partjára. a siófoki szállodasoron nincs szabad szálláshely, de a déli part többi, valamint az északi oldal üdülőszállókban is kitehetik a telt ház táblát. sokan fürödnek a kellemes, huszonkét fokos vízben. az utószezont a kellemes ősz mellett vonzóvá teszi az is, hogy a pannónia szálloda és vendéglátó vállalat üdülőiben mintegy negyven százalékos kedvezményt nyújtanak a vendégeknek. az ibusz balatoni igazgatóságánál egymás után jelentkeznek a külföldi csoportok balatoni őszi nyaralásra. a nagy érdeklődésre tekintettel október 15-ig meghosszabították az utószezont, s a most érkezők részére is megfelelő programokat, szórakozási lehetőségeket biztosítanak. /mti/

káp/hné/ká/ig pr

14.25 150982 0895

--

sb0031 4 160 mtib1039

somogyi istván képei a kner nyomdában

1982. szeptember 15. - somogyi istván festőművész fél száz olajképe látható a kner nyomda békéscsabai központjában szerdán nyílt kiállításon. a tárlat a nyomdaalapítás századik évfordulója tiszteletére szervezett rendezvénysorozat egyik eseménye.

az 1930-ban galgamácsán született somogyi istván a galga-menti és a balatoni tájak, a változó paraszti élet, a gyári munka festője, 1957 óta vesz részt hazai és külföldi kiállításokon. 1974-ben a lengyel államtanács érdemkeresztjének arany fokozatát nyerte el a fasizmus rémtetteit ábrázoló sorozatának majdaneki és varsói kiállítása alkalmából. annak idején nemzetközi mozgalmat kezdeményezett a képzőművészek körében angela davis amerikai polgárjogi haracos perköltségeinek fedezésére. a new york-i aukció, amelyen - egyebek közt picasso, chagall, siqueiros társaságában - 30 képével vett részt, huszmillió dolláros bevételt eredményezett. nagyhatású sorozatot alkotott a vietnami nép küzdelméről is. békéscsabai tárlata, amely átfogó képet ad eddigi munkásságáról, két hétig látható a kner nyomda kiállító-termében. /mti/

sam/st/rj pr

14.26 150982 1148

--

sb0032 4 130 mtib1040

lakástűz az üllői-uton - ketten életüket veszítették

1982. szeptember 15. - szerdán a kora hajnali órákban tűz ütött ki budapesten az üllői ut 5. i/b számú lakóház egyik első emeleti lakásában. a 10 négyzetméteres lakószobában keletkezett tüzet a szekrénybe épített belső, világító lámpa hősugárzása okozta. a lakásban tartózkodó 71 éves csapka dezsóné és 52 éves csapka dezsó a tüzeset következtében életüket veszítették. a helyszínre érkezett tűzoltóegységek a tüzet rövid idő alatt eloltották. a tüz keletkezési körülményeinek vizsgálatát a tűzoltóság és rendőrség megkezdte. /mti/

mi/rj kz

14.28 150982 0611

--

sb0033 4 160 mtib1041

franciaországba utazott a nagykállói táncgyüttes

1982. szeptember 15. - franciaországba utazott szerdán a nagykállói kállai kettős táncgyüttes, hogy részt vegyen a párizs egyik peremvárosában, bagneux-ban megrendezésre kerülő nemzetközi folklór fesztiválon. műsoruk a szabolcsi vidék táncgyománnyaira épül, s külön programjuk van kodály-dallamokra koreografált táncokból is. /mti/

kal/ummé/st/ig kz

14.43 150982 0419

-.-

sb0034 4 130 mtib1042

szolidaritási gyűlés szegeden

1982. szeptember 15. - a latin amerikai népekkel való szolidaritás jegyében tartottak munkásgyűlést szerdán szegeden a taurus gumigyárban. a gyűlésen felszóltalt eva conrado flores, a nicaraguai köztársaság budapesti nagykövete is. /mti/

dob/f/st/mz ga

14.46 150982 0300

-.-

sb0035 4 130 mtib1043

tervjavaslat a xi. kerület rendezésére

1982. szeptember 15. - csak széles körű társadalmi vita után hagyják jóvá a xi. kerület általános rendezési tervét, amely a főváros távlati fejlesztési elképzeléseivel összhangban készült el. a kerületi tanács a nyílt várospolitikai jegyében a javaslatban foglaltakról tájékoztatja a tanácsi testületet, a tanácstagokat, a kerületi pártszerveket, a hazafias népfőnt helyi fórumait, s külön találkozókat szervez a városrész sajátos terület egységeinek lakosaival.

M

a tervjavaslatról szerdán együttes ülésen tájékoztatták az mszmp xi. kerületi párt végrehajtó bizottságát és a xi. kerületi tanács végrehajtó bizottságát.

a rendezési terv - amelynek kialakítását a kerület kezdeményezte - a korábbi tervekhez hasonlóan hosszabb, 15-20 éves távlatra tekint előre, s a fejlesztés főbb irányait határozza meg. ugyanakkor ujszerű vonása, hogy olyan értékelési rendszert tartalmaz, mely lehetőséget ad a kerületrészek összehasonlítására, és segítséget nyújt az optimális területfelhasználásokhoz, illetve a legkedvezőbb területfejlesztésekhez.

az értékelési rendszer kétoldalu. az egyik esetben a konkrét elképzeléshez keresik a legmegfelelőbb területet - például: hol valósítható meg a legkisebb költségráfordítással magánérős telepszerű építkezés -, a másik esetben azt vizsgálják, hogy egy adott terület milyen irányban fejleszthető a leggazdaságosabban.

a főváros jelenlegi fejlesztési koncepcióihoz igazodva a rendszer az ezredfordulóig prognosztizálja a kerület népességének változását, a lakóterületi adatokban beálló változásokat, számol a közúti hálózat, a közművek és az intézmények fejlesztésével, s egyebek között foglalkozik a környezeti ártalmakkal is. /mti/

t/na/mm/kö bc kz

14.48 150982 1763

-.-

sb0036 4 160 mtib1044

szolnoki dalosok romániában

1982. szeptember 15. - romániai vendégszereplésre utazott szerdán a szolnoki máv járműjavító üzem férfikara. az ötven tagú munkáskórus bartók és kodály énekkari műveiből, valamint a baráti népek dalaiból álló műsorával két estén lép kolozsvár közönsége elé. a szolnoki férfikar hangversenyeivel a kolozsvári vasúti igazgatóság kórusának vendégszereplését viszonzza, akik juliusban szerepeltek hazánkban. /mti/

laz/kné/st/er kz

14.53 150982 0474

Bza

-.-

sb0037 4 130 mtib1045

az otthoni balesetek megelőzéséért

1982. szeptember 15. - még mindig Lehangelő képet mutatnak a baleseti statisztikák, annak ellenére, hogy az utóbbi években számos intézkedést tettek megelőzésükre, arányuk növekedésének visszaszorítására. a hazafias népfront balesetvédelmi munkabizottságának szerdai ülésén elhangzott, hogy a legtöbb sérülés a ház körül, otthon történik, s nem - mint korábban - a munkahelyeken a bekövetkező balesetek mintegy hárommegyede a lakásukban, illetve kiskertjükben éri az embereket. felmérések szerint a legtöbb sérülést a háztartási gépek és a kézi szerszámok okozzák, de gyakoriak az esésből, csuszásból, lezuhanásból eredő balesetek, és sűrűn szenvednek égési sebeket is a figyelmetlenebbek.

a balesetek okai között szembetűnő ez, hogy az emberek általában nincsenek tisztában a rájuk leselkedő veszélyekkel. mindez azt is jelzi, hogy a megelőzést szolgáló kiadványok éppen oda nem jutottak el, ahova szánták őket. a közeljövőben ezért új uton-módon próbálják eljuttatni az érintettekhez a legszükségesebb tudnivalókat. például: a kiskerttulajdonosok már eddig is jól bevált baráti köreit, s a magánépítkezők fórumát kívánják az eszmecsere további színelvé tenni.

brosurákban, a veszélyeket taglaló propaganda anyagokban ugyan eddig sem volt hiány, de kibocsátók jószereivel csak addig törődtek velük, amíg nyomdába nem kerültek. a megjelentető szervek, intézmények között szinte alig volt együttműködés, így akarva-akaratlanul is szétforgácsolódtak erőik, s csökkentették egymás hatását. az összehangoltabb munka szükségességévé vált, s e követelmény felismerését is tükrözte, amikor a hazafias népfront a közelmúltban megalakította balesetvédelmi bizottságát. a szerdai ülésen részt vettek, s együttműködési készségüket is hangsúlyozva kifejtették véleményüket, egyúttal az érdekelt intézetek és szervezetek. a nézetek egyeztetése végül azt eredményezte, hogy elfogadták és jóváhagyták az elkövetkező két év kiadványtervét. mivel életkorukból adódóan a legtöbb balesetet a tanuló fiatalok és az idősebbek szenvedik, több tízezer példányban jelentetik majd meg a nekik szóló felvilágosító, megelőzést szolgáló munkákat. a családi házakat saját erőből építők számára 50 ezres példányban adják ki az „amit a magánépítkezőnek tudnia kell”, című összefoglalót, s ugyancsak az ő testi épségükre gondolva megyénként készítenek tablókából, fényképekből és grafikákból álló kiállítást, amely a leggyakoribb hibákat, könnyelműségeket mutatja be. /mti/

gi/rj bc kz

14.54 150982 2518

322

-.-

sb0038 4 150 mtib1046

kukoricabemutató martonvásáron

1982. szeptember 15. - a kukoricatermesztés gazdaságosságának növelése és biztonságának javítása érdekében a mostaninál sokoldalubb, egészségesebb fajtaarány kialakítására lenne szükség - hanglyozták a szakemberek a mta martonvásári mezőgazdasági kutatóintézetének erdőháti gazdaságában szerdán megkezdődött háromnapos fajtabemutatón. a téma azért került napirendre, mert jelenleg az ország vetésterületének több, mint felén a pioneer hibrideket termesztik a gazdaságok, s mellőznek több, azokkal versenyképes, jó hazai és külföldi fajtát. bár a pioneer hibridek valóban kitűnő tulajdonságúak, ez az egyoldalúság a termesztés biztonságát veszélyezteti. a fajtaarány javításához már minden éréscsoportban elegendő bőhozzamu, kedvező agronómiai tulajdonságokkal rendelkező hazai és külföldi hibrid közül választhatnak a szakemberek. a martonvásári bemutatón husz olyan fajtára hívták fel a figyelmet, amelynek termesztéséhez már elegendő vetőmagot tudnak biztosítani, amelyek megfelelő körülmények között nyolc-tíz tonnás termésátlaggal fizethetnek.

a tudományos intézmény kísérleti gazdaságában hatszáz fajta és fajtajelölt vizsgázott a kísérleti parcellákon. közöttük több kiváló agronómiai tulajdonsággal rendelkező - bőtermő, a betegségekkel szemben ellenálló, géppel betakarítható - martonvásári nemesítésű hibrid. egyrésztüket új alapanyagból nemesítették ki, s jövőre már a fajtaválasztékokat gazdagíthatják, mert kisebb terület elvetésére elegendő vetőmagot adhatnak termesztésükhöz. /mti/

dáv/fné/st/ig kz

14.55 150982 1566

322

-.-

322

bel

- 28 -

1982.09.15.

sb0039 1 160 mtib1047

t ö r ö l v e !!!!!

sb0040 4 150 mtib1048

ötvenéves hazánkban a villamos vontatás

1982. szeptember 15. - hazánkban 50 évvel ezelőtt, 1932. szeptember 12-én kandó kálmán tervei szerint indult meg a budapest és komárom közötti vasútvonalon a menetrendszerű villamos vontatás. erre emlékeztek szerdán a magyar tudományos akadémián megtartott emlékülésen, ahol szücs zoltán, a MÁV vezérigazgatója tartott beszédet. mint mondotta kandó kálmán vasútvillamosítási tervei nemcsak magyarországon, hanem az egész világon forradalmasították a vasúti vontatást. hazánkban az első villamosított szakasz átadása után hosszú ideig lassu ütemben folyt az áttérés, s csak 1962 után indult meg a dinamikus fejlesztés.

hazánkban napjainkig több mint 1500 kilométer vasúti vonalat, a teljes pályaszakasz 23 százalékát villamosították. ezzel az európai középmezőnyben foglalunk helyet. a kandó kálmán-i elvek alapján kifejlesztett villamoshálózatot a vasut az ezredfordulóig 3000-3500 kilométerre kívánja bővíteni, s ha ez megvalósul a szállított mennyiség 75-80 százalékát villamos árammal lehet vontatni. a számítások szerint ez évente 100-110 ezer tonna gázolajkiváltást, s 450 millió forint üzemeltetési költségmegtakarítást tesz lehetővé.

a MÁV vezérigazgatója elmondta, hogy a villamosítás a dízel-vontatásnál nagyobb egyszeri beruházást igényel, de bevezetése gyorsabban megtérül. a vasut ma az egyetlen olyan

Bu

bel

- 29 -

1982.09.15.

távolsági forgalmat lebonyolító közlekedési ág, ahol a gázolajat villamosenergiával felváltani, helyettesíteni a jól kipróbált és bevált műszaki megoldással gazdaságos.

a tudományos akadémián megtartott emlékülés után a mező imre uti temetőben megkoszorúzták kandó kálmán sírját, majd a negyedszázados évforduló emlékére a keleti pályaudvaron emléktáblát lepleztek le. az ünnepségsorozat keretében az m-3-as autópálya bevezető utszakasza mellett, a mexikói utnál kiállítottak a kandó korabeli és a modern villamos mozdonyokat.

a megemlékezés csütörtökön tudományos ülésszakkal folytatódik, ahol hazai és külföldi szakemberek a villamos vontatási rendszer fejlődését, az eddigi tapasztalatokat vitatják meg. /mti/

ni/mi bam rj kz

15.16 150982 2120

-. -

sb0041 4 180 mtib1051

halálos balesetek

1982. szeptember 15.- budakeszi külterületén bakos károly 23 éves műszerész, telki lakos személygépkocsijával felhajtott az utpadkára és felborult. a baleset következtében bakos károly súlyos sérülést szenvedett, utasa nagy médea 16 éves tanuló, budajenői lakos a kórházban meghalt. a vizsgálat eddigi adatai szerint a személygépkocsi vezetője figyelmetlenül vezetett.

jászberény külterületén egy személygépkocsi elütötte mizsei józsef 85 éves nyugdíjas, jászberényi lakos kerékpárost, aki a kórházban meghalt. a vizsgálat eddigi adatai szerint a kerékpáros megsértette az elsőbbségi szabályt.

albertirsán, egy munkagép elütötte ancsó józsef 35 éves segédmunkás, csemői lakost, aki a helyszínen meghalt. a vizsgálat eddigi adatai szerint ancsó józsef a nedves talajon megcsuszott, és a tolató munkagép alá esett. a rendőrség szakértő bevonásával folytatja a vizsgálatot. /mti/

ka rj kz

15.25 150982 0932

Bu

-. -

sb0042 4 160 mtib1053

koszta rozália tárlata békéscsabán

1982. szeptember 15. - békéscsabán a munkácsy mihály muzeumban szerdán megnyílt koszta rozália festőművész kiállítása, amelyen negyven alkotását - tájképeit és portréit - mutatja be a gyulán élő festő. a békés megyei szakszervezeti hetek megnyitásaként rendezett kiállítás október derekáig látható a csabai muzeumban. a szakszervezeti hetek másik nyitó rendezvényére orosházaán került sor: a petőfi művelődési központban szerdán a népszava történetét bemutató kiállítást nyitottak. /mti/

sam/kö st kz

15.34 150982 0555

-.-

sb0043 4 130 mtib1054

magyar-ndk barátsági találkozó

1982. szeptember 15. - magyar-ndk barátsági találkozót rendezett szerdán szekszárdon a hazafias népfront tolna megyei bizottsága. a szekszárdi nyomda vállalatnál tartott találkozón peter ludwig, a német demokratikus köztársaság budapesti nagykövetségének titkára tartott előadást és válaszolt az üzem dolgozóinak kérdéseire. /mti/

blb/kjné/kö st kz

15.38 150982 0398

Bz

-.-

sb0044 4 130 mtib1055

Lakótelepi beruházásokról tárgyalt a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága /1. rész/

1982. szeptember 15. - elkészült az örmezői lakótelep első üteme, és befejeződött a fehérvári uti lakótelep építése. e beruházások részleteiről tárgyalt szerdai ülésén a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága. a testület elfogadta több új lakótelep beruházási programját is, valamint megvitatta a fneb jelentését, amely a vállalati belső ellenőrzési tevékenységről folytatott vizsgálat tapasztalatait összegezte. az örmezői lakótelep építése 1970 februárjában kezdődött, s 1975 végéig 1.558 lakás készült el. a kereskedelmi létesítmények mellett orvosi rendelő, gyógyszertár, patyolat-üzlet és 108 gyermek elhelyezésére alkalmas óvoda kezdte meg működését. 1976-ban adták át az iskolát, egy évvel később a bölcsődét, majd még egy óvodát, 1979-ben pedig a második szolgáltatóházat.

a többszöri áremelkedés miatt 1976-ban módosítani kellett a beruházás programját; 2.600-ról 2.400-ra csökkentették a tervezett lakásszámot. a célcsoportos keretből előirányzott 2.270 lakásból mintegy 200 magasházként létesült volna, erre azonban részben kivitelező hiányában, részben pedig a tetemes költségek miatt nem került sor: a területet parkosították. a végrehajtó bizottság értékelése szerint a beruházás a korábban jóváhagyott program alapján valósult meg. a távfűtéses, összkomfortos lakások átlagos alapterülete mintegy 57 négyzetméter; minden lakásban beépített konyha és szekrények szolgálják a családok kényelmét. a beruházás költségei a tervek szerint alakultak; a módosított program megvalósítása után sem haladták meg az egymilliárd forintot.

a fehérvári uti lakótelep építése 1973 elején kezdődött, az előkészítés során 852 lakást és egy sportpályát kellett szanálni. az építkezés programja 1974 és 1981 között többször módosult. 1975 végéig 1.194, 1980 végéig további 3.087 lakás készült el, s 1975-80 között átadták a kapcsolódó létesítményeket is. a lakóépületek házigyári technológiával készültek, középmagasak, a lakások átlagos alapterülete 52.6 négyzetméter. a beruházás tervezett költsége 2.7 milliárd forint volt, s ezt mintegy 7 millió forinttal - egy százalékkal - lépték túl.

a beköltözések időszakában a kerületi tanács és a hazafias népfront a lakók bevonásával társadalmi munkát szervezett. mintegy 6 ezer munkórát dolgoztak a fehérvári utiak, takarítottak, virágokat ültettek, kresz-parkot építettek. /folyt.köv./

sr/mm/er hgy

15.48 150982 2462

Bz

-.-

sb0045 4 130 mtib1056

Lakótelepi ... /2. rész/ - felvetődött a vb-ülésem, hogy bár a lakótelep a módosított határidő előtt két évvel elkészült, gondot jelentett, hogy a kapcsolódó létesítmények csak 3 esztendővel azután kezdték el munkájukat, hogy az első lakók beköltöztek.

több új, kisebb lakótelep beruházási programját is jóváhagyta a testület. új harminclakásos, magánérs, telepszerű lakótelep készül a xiv. kerületi álmos vezér utján, a tihmér utca és a füredi utca között. a lakások átadását 1983-ra tervezik. új építetési javaslatot fogadtak el a ii. kerületi törökvész út 109-119/d szám alatti területre tervezett magánérs lakótelep beruházására. a korábbi terveket azért kellett átdolgozni, mert az előterjesztésben sem a beépítés sűrűsége, sem pedig a lakások nagysága nem volt megfelelő. a többszintes megvalósítással 55 otthon készül el, átlagosan 85,2 négyzetméteres alapterülettel. a vb jóváhagyta a viii. kerületi mező imre uti magánérs, telepszerű, többszintes lakásépítés programját is. a beruházás terveit a korábbi években a magas költségek miatt nem fogadták el. a mező imre ut 55-67. szám alatti lakótelep kivitelezésére most gazdaságosabb programot dolgoztak ki. a tömbtelkes építkezés során 192 lakás készül el, többségében mintegy 60 négyzetméteres átlagos alapterülettel.

a fneb jelentése 29 ipari, ipari szolgáltató és kereskedelmi vállalatnál végzett vizsgálódás alapján értékelte: miként működik a vállalati belső ellenőrzési rendszer. a népi ellenőrök megállapították, hogy a vezetők inkább a jövedelmezőséget tekintik elsődlegesnek, s csak kevésbé figyelnek a jövő szempontjaira, a belső tartalékok feltárására. jó néhány vállalat még a minisztertanács által előírt, a belsőellenőrzés átfogó rendszerét tartalmazó új szervezeti és működési szabályzatot sem készítette el. a vizsgált vállalatok egyharmadánál nem találtak munkaköri leírásokat, pedig ezek nélkül a munkafolyamatokba beépített ellenőrzést nem lehet számonkérni. a vezetői ellenőrzés ugyan fejlődik - gyakori a határidők meghatározása, s a felelősségrevonás -, de a népi ellenőrök csak kevés helyen tapasztalták, hogy az ellenőrzést a vezetési, irányítási munka részének tekintik. előrelépést jelent azonban, hogy a vállalatok többségénél ma már működik függetlenített belső ellenőri szervezet, s munkáját egyre szélesebb körben igénylik.

a testület végezetül meghallgatta a budapesti testnevelési és sporthivatal jelentését a fővárosi fiataloknak szervezett nyári sportprogramok végrehajtásáról. /mti/

t sr/mm bc/er hgy

16.06 150982 2527

Bz

--

sb0046 4 160 mtib1057

bolgár képzőművészeti kiállítás szentendrén

1982. szeptember 15. - bolgár képzőművészeti kiállítás nyílt szerdán szentendrén, a pest megyei művelődési központban. a tárlat a pest megyében kedden megkezdődött bolgár-magyar barátsági és kulturális hét rangos művészeti eseménye. a kiállítás anyagát a szófia megyei szamokovi galéria gyűjteményéből válogatták. a csaknem félszáz olajfestmény, grafika, akvarell jó betekintést nyújt a bolgár művészek törekvéseibe. javarészü a munkásember, a földművelő életét ábrázolja. /mti/

vir/mmé/kö kz hgy

16.55 150982 0560

--

sb0047 4 150 mtib1058

jól halad a lakásépítés - a fejer megyei tanács végrehajtó bizottságának ülése

1982. szeptember 15. - az 1982-re tervezett 600 célcsoportos lakás kétharmadát, 482 otthont, már átadtak az építők, a fennmaradó 118 lakás szerelése is befejezéshez közeledik - jelentették be szerdán székesfehérváron a fejer megyei tanács végrehajtó bizottságának ülésén. a testület megvitatta a szociális, az egészségügyi és a közlekedési beruházások már tapasztalható elmaradásának okát és intézkedést hozott a meggyorsításukra. úgy ítélte viszont, hogy a lakásépítéshez hasonlóan jól haladnak a kommunális és oktatási beruházások is. a bicskei és dunaujvárosi új általános iskola tanévkezdésre elkészült, átadták a tervezett óvodákat, a mezőfalvi egészségházat és az új kereskedelmi létesítmények zömét. előrehaladt a székesfehérvári szennyvíztisztítómu és a kórház-rekonstrukció beruházása is. külön kiemelték, hogy az iskolák felújítását és a tanterem világítás korszerűsítését dicséretes gyorsasággal elvégezték és megkezdtek a tanácsi intézmények fűtőberendezéseinek átalakítását. az idén összesen 680 olajkályhát és két olajfűtésű kazánt cserélnek ki energiatakarékos fűtőberendezésre fejer megyében. /mti/

zsi/fné/kz/er hgy

17.04 150982 1230

Bz

--

sb0048 4 150 mtib1059

csak gazdaságos takarékosagra van szükség - tájértekezlet
kocson /1.rész/

1982. szeptember 15. - a komárom megyei kocs községben tanácskoztak szerdán győr-sopron, komárom, vas, veszprém és zala megye párt és tanácsi vezetői, mezőgazdasági szakemberei, legnagyobb üzemek vezetői. ezzel lezárult az a tájértekezletsorozat, amelyet a mezőgazdasági és élelmiszerügyi minisztérium szervezett a nyári mezőgazdasági munkák tapasztalatainak megvitatására, illetve az őszi feladatok meghatározására.

a kocsi tanácskozáson soós gábor államtitkár többek között arról szólt, hogy az év első nyolc hónapjának tapasztalatai szerint a mezőgazdasági és élelmiszeripari üzemek, a szolgáltató, a felvásárló és a feldolgozó vállalatok jól felkészültek az idei tennivalókra, jól beillesztették tervüket a népgazdasági tervekbe. ez jellemezte a nyári munkákat is. bár az aratás alatt országosan mindössze 5 csapadékmentes nap volt, és így a munkák elhúzódása rontotta a kalászosok minőségét, csökkentette a hozamokat, mégis sikerült a termést rendben, időben betakarítani. ebben jelentős szerepet játszott az a segítség is, amit a nagyüzemek a gépek kölcsönadásával egymásnak nyújtottak. a keletkezett veszteségek egy részét is el lehetett volna kerülni, ha minden üzemben időben kezdtek volna az aratáshoz. sok helyen azonban - rosszul értelmezve az energia- és költségmegtakarítást - a szarítástól akartak mentesülni. végül azonban mégis szarítani kellett. ugyanakkor jelentős mennyiségű termés veszendőbe ment. a népgazdaságnak csak olyan gazdaságos takarékosagra van szüksége - mondotta -, amely mennyiségi és minőségi téren is előbbre viszi a termelést.

az őszi időszakban a mezőgazdasági üzemeknek a szántóterület több mint a feléről, mintegy 2,5 millió hektárról, 20-22 millió tonna főterményt és 3,1 millió tonna mellékterméket kell betakarítaniuk. a munkák kedvezőbben haladnak, mint tavaly ilyenkor: a silókukorica és a napraforgó csaknem felét már betakarították és a cukorrépa, valamint a zöldség- és gyümölcsfélék szedését is megkezdték országszerte. a napokban azonban mindenütt meg kell kezdeni a kukorica törését is, hogy ne legyen a gabonához hasonló veszteség.

meg kell gyorsítani az őszi vetésű kalászosok talajának előkészítését, hogy a tervezett 1,7-1,8 millió hektáron jó minőségű magágyba kerüljön a vetőmag. a ma már bőséges fajtaválaszték lehetővé teszi, hogy a nagyüzemek tovább növeljék a biológiailag értékesebb fajták területi arányát. kielégítő a növényvédő- és műtrágyaszter-ellátás is, de bátrabban kell alkalmazni a hazai és a szocialista országokból származó kiváló készítményeket, és vissza kell állítani a szerves trágyázás rangját. /folyt.köv./ s

17.07 150982 2694

30

-.-

sb0049 4 130 mtib1060

sajtótájékoztató a knk nagykövetségén

1982. szeptember 15. - kim jong szun, a knk budapesti nagykövete szerdán tájékoztatta a sajtó képviselőit a knk kormányának nemrég közzétett memorandumáról. hangsúlyozta, hogy a koreai nép nem mond le hazája egyesítéséről. kormányuk kifejezte meggyőződését: a világ országai támogatják a koreai népnek a hazája békés egyesítéséért vívott harcát. /mti/

me/gg/bc/er hgy

17.10 150982 0427

-.-

sb0050 4 150 mtib1061

csak gazdaságos.../2.rész/

az államtitkár felhívta a figyelmet arra, hogy ezekben a hetekben több mint félmillió diák nyújt segítséget a mezőgazdaságnak, munkájukat azonban csak ott szabad a betakarításnál igénybe venni, ahol a helyi munkaerőt is maradéktalanul foglalkoztatják. gondoskodni kell az előírásoknak megfelelő ellátásukról és díjazásukról, mert ahol ezt nem teszik meg, nem engedik foglalkoztatni őket. ugyanakkor meg kell követelni a diákoktól, hogy eredményesen segítsék a betakarítást. /mti/

ber/wné/s kz hgy

17.11 150982 0542

Bzs

-.-

bel

- 36 -

1982.09.15.

sb0051 4 180 mtib1062

Ligeti Vilma bucsuztatása

1982. szeptember 15.- Ligeti Vilma, író hamvasztás utáni bucsuztatása 20-án hétfőn 13.30-kor lesz a farkasréti temetőben. /mti/

ka/s bc hgy

17.14 150982 0184

-.-

sb0052 4 130 mtib1063

Kitüntetés

1982. szeptember 15.- az elnöki tanács dr. János Ferencnének, a Magyar Helikon Könyvkiadó nyugalmazott szerkesztőjének születésnapja alkalmából, a munkásmozgalomban végzett több évtizedes, eredményes munkássága elismeréséül a szocialista Magyarországért érdemrend kitüntetését adományozta. /mti/

és/ka/s bc hgy

17.15 150982 0338

-.-

sb0053 4 130 mtib1064

elutazott az osztrák nagykövet

1982. szeptember 15. - Losonczi Pál, az elnöki tanács elnöke, Lázár György, a minisztertanács elnöke és apró Antal, az országgyűlés elnöke bucsulátogatáson fogadta dr. Johann Josef Dengler, az osztrák köztársaság rendkívüli és meghatalmazott nagykövetét, aki végleg elutazott Budapestről. /mti/

gg/s bc hgy

17.16 150982 0355

Be

-.-

bel

- 37 -

1982.09.15.

sb0054 4 130 mtib1065

üdvözlő távirat Costa Rica nemzeti ünnepe alkalmából

1982. szeptember 15. - Losonczi Pál, az elnöki tanács elnöke táviratban üdvözölte dr. Luis Alberto Monge köztársasági elnököt Costa Rica nemzeti ünnepe alkalmából. /mti/

gg/s bc hgy

17.20 150982 0252

-.-

sb0055 4 130 mtib2031

üdvözlő távirat

1982. szeptember 15.- Lázár György, a minisztertanács elnöke táviratban üdvözölte Poul Schlüter miniszterelnököt, az Új Dán Kormány hivatalbalépése alkalmából. /mti/

ka/s bc hgy

17.39 150982 0219

-.-

sb0056 4 130 mtib2032

üdvözlő távirat a mexikói nemzeti ünnep alkalmából

1982. szeptember 15.- Losonczi Pál, az elnöki tanács elnöke a mexikói egyesült államok nemzeti ünnepe alkalmából táviratban üdvözölte José López Portillo köztársasági elnököt. /mti/

ka/s bc hgy

17.42 150982 0263

Be

-.-

bel

- 38 -

1982.09.15.

sb0057 4 130 mtib2033

üdvözlő távirat a nicaraguai nemzeti ünnep alkalmából

1982. szeptember 15. - a nicaraguai nemzeti ünnep alkalmából Losonczi Pál, az elnöki tanács elnöke táviratban üdvözölte a nicaraguai köztársaság nemzeti újjáépítési kormányzótanácsát.

/mti/

ka/s bc hgy

17.44 150982 0283

-. -

sb0058 4 180 mtib2035

időjárásjelentés

1982. szeptember 15. - a meteorológiai intézet jelenti szeptember 15-én, szerdán 19 órakor:

marad a napos nyárutó

várható időjárás az ország területére csütörtök estig:

napos, száraz idő lesz, a légmozgás gyenge marad. a hőmérséklet csütörtökön kora délután 24-29 fok között valószínű.

/mti/

gg/s hgy

18.24 150982 0361

Jus

-. -

bel

- 39 -

1982.09.15.

sb0059 4 160 mtib2036

harminc éves a bolgár kulturális központ /1.rész/

1982. szeptember 15. - harminc éve nyitotta meg kapuit budapesten a bolgár kulturális és tájékoztató központ. a jubileum alkalmából szerdán ünnepséget rendeztek a népköztársaság utján lévő székházban. Ivan Peikovszki igazgató utalt arra, hogy az 1952. szeptember 17-én megnyitott bolgár művelődési intézet kezdetben csupán a baráti ország kulturális kincseit népszerűsítette Magyarországon. ma ez a munka jelentősen kiszélesedett: a kiállítások mellett rendszeressé váltak a bulgáriával kapcsolatos információk, gazdasági jellegű propaganda rendezvények is. 1970 óta az intézményhez tartozó boltban bolgár népművészeti tárgyakat, s az országból származó jellegzetes termékeket kínálnak az érdeklődőknek.

az elmúlt három évtizedben 14 ezer rendezvényt szervezett budapesten és vidéken a bolgár kulturális központ a hazafias népfronttal közösen. rendszeressé váltak a magyar-bolgár barátsági napok, illetve hetek, amelyeken a tárlatokkal összekapcsolt előadások a baráti nép életével ismertették meg a résztvevőket. eredményes az intézmény együttműködése a művelődési otthonokkal, s gyarapodik azoknak a rendezvényeknek a száma is, amelyeket a kiszervezetekkel, valamint az uttörőszövetséggel közösen rendeznek. az elmúlt esztendőben már a bolgár divat népszerűsítésének is otthont adott a kulturális központ, s rendszeresen szerveznek találkozót a bolgár és a magyar költők, írók, művészek közreműködésével.

ezt követően Milen Marinov, a bolgár népköztársaság kulturális bizottságának elnökhelyettese - aki az ünnepségre hazánkba érkezett kulturális delegációt vezeti - méltatta az intézmény három évtizedes tevékenységét. kiemelte: országaink kapcsolataiban jelentős szerepet játszik a budapesti bolgár, illetve a szófiai magyar kulturális központ. rendezvényeik középpontjában kommunista pártjaik politikájának, népeik sok évszázados történelmét idéző kiemelkedő szellemi, kulturális értékeinek népszerűsítését állították, hozzájárulva az évezredek barátság erősítéséhez, szocialista kultúránk erősítéséhez, gazdagításához. /folyt.köv./

kj/s

18.36 150982 2126

Jus

-. -

sb0060 4 160 mtib2037

harminc éves a bolgár kulturális központ /2.rész/

hanga mária művelődési miniszterhelyettes ezután felolvasta köpeczi béla művelődési miniszter köszöntő levelét, amelyben hangsúlyozta: a magyar közönség elismeréssel és őszinte érdeklődéssel fogadta a bolgár nép kimagasló kulturális és társadalmi teljesítményeit ismertető eseményeket.

végül molnár béla, a hazafias népfront országos tanácsának titkára bejelentette: a népfronta, népeink közötti barátság, elnevezésű emléktábla fejezi ki elismerését a bolgár kulturális központnak. az emléktáblát ivan petkovszki igazgató vette át.

az ünnepségen és az ezt követő fogadáson megjelent roszka istván külügyminiszter-helyettes, valamint boncso mitev, a bolgár népköztársaság budapesti nagykövete.

a program befejezéseként a jubileumra hazánkba érkezett bolgár művészek adtak hangversenyt./mti/

t/kj/s hgy

18.45 150982 0894

--

sb0061 4 130 mtib2038

finn ifjúsági vonószeneke a zeneakadémián

1982. szeptember 15. - a helsinki ifjúsági vonószeneke hangversenyt adott szerdán a zeneakadémián. a műsorban sibelius és más finn szerzők művei, haydn, kodály és bartók kompozíciói szerepeltek.

az 1972-ben alakult együttes tagjai 12-20 éves fiatalok, akik hangszeres tanulmányaikat a kodályi elvek alapján kezdték el. a finn vonószeneke versenyén 1977-ben első díjat nyertek, azóta rendszeres szereplői hazájuk különböző fesztiváljainak, ünnepi heteinek, a finn rádióknak és televízióknak. tízéves működésük során több mint negyven tévés felvételt készítettek, s számos hazai rádióprogramnak voltak főszereplői. gyakran kapnak felkérést nemzetközi rádióhangversenyeken való közreműködésre.

Bza

a zenekart különlegesen szoros szálak fűzik magyarországhoz. kodály zoltánt tanítómesterükként tisztelik. ezért is vezetett első külföldi hangversenyutjuk nyolc évvel ezelőtt hazánkba.

tavaly, a bartók-évben bartók és az ifjúság címmel hangversenysorozatot adtak finnországban, hanglemezt készítettek bartók vonószeneke hangszerelt műveiből. a kodály évforduló jegyében a zenekar kodály és az ifjúság címmel rádió- és tévé hangversenyekre, pedagógiai előadásorozatokra kapott felkérést. a finnországi ünnepi kodály-hangversenyen is szerepel az együttes decemberben. /mti/

da/gg/s bc hgy

19.22 150982 1364

--

sb0062 4 130 mtib2039 /embargó: 21.45 óráig!/

svájci parlamenti küldöttség érkezett budapestre

1982. szeptember 15. - a magyar országgyűlés meghívására szerdán budapestre érkezett - walter renschlernek a svájci nemzeti tanács külügyi bizottsága elnökének vezetésével - a svájci parlament szociáldemokrata csoportjának küldöttsége. a delegációt a ferihegyi repülőtéren gyenes andrás, az országgyűlés külügyi bizottságának elnöke fogadta. jelen volt robert beaujon, svájc magyarországi nagykövete. /mti/

k s bc hgy

19.27 150982 0485

--

sb0063 4 180 mtib2044

belpolitikai hireink tartalomjegyzéke /1 rész/

1982. szeptember 15.

sb0001 automaták az edénygyárban
 sb0002 siküveg fóliában
 sb0003 számítástechnika és az eszperantó
 sb0004 magyar filmek küldöldön
 sb0005 muzeumban a pemet
 sb0006 ritka leletek - eredményes ásatás tiszakarádon
 sb0007 szírmot bontott az őszi kikerics
 sb0008 új találmányok szabadalmak a műegyetemen /1/
 sb0009 új találmányok szabadalmak a műegyetemen /2/
 sb0010 a fővárosi tanács...
 sb0011 orvostudományi tanácskozások /1/
 sb0012 orvostudományi tanácskozások /2/
 sb0013 elhelyezkedtek az idén végzett /1/
 sb0014 elhelyezkedtek az idén végzett /2/
 sb0015 elhelyezkedtek az idén végzett /3/
 sb0016 időjárásjelentés
 sb0017 beiktatták hajdu-bihar munkásörparancsnokát
 sb0018 gyémánt- és aranydiplomás..
 sb0019 baleset
 sb0020 évadnyitó társulati ülés /1/
 sb0021 új óvoda, bölcsőde
 sb0022 évadnyitó társulati ülés /2/
 sb0023 képzőművészeti tárlat
 sb0024 pénteken nyit a bnv /1/
 sb0025 pénteken nyit a bnv /2/
 sb0026 gyógyszertechnológiai konferencia
 sb0027 a győri balett és ...
 sb0028 kevesebb baleset
 sb0029 ekék helyett mélylazítók
 sb0030 életmentőt tüntettek ki
 sb0031 még mindig telt ház
 sb0032 somogyi istván képei...
 sb0033 tüzeset
 sb0034 franciaországba utazott..
 sb0035 szolidaritási gyűlés szegeden
 sb0036 tervjavaslat a xi.kerület..
 sb0037 szolnoki dalosok romániában
 sb0038 az otthoni balesetek
 sb0039 kukoricabemutató martonvásáron
 sb0040 ötvenéves hazánkban...
 /folyt.köv./

S
 21.06 150982 1459

Bz

-.-

sb0064 4 180 mtib2045

belpolitikai hireink tartalomjegyzék /2.rész/

sb0041 balesetek
 sb0042 koszta rozália tárlata
 sb0043 magyar-ndk barátsági találkozó
 sb0044 lakótelepi beruházás /1.rész/
 sb0045 lakótelepi beruházás /2.rész/
 sb0046 bolgár képzőművészeti kiállítás
 sb0047 jól halad a lakásépítés...
 sb0048 csak gazdaságos.../1.rész/
 sb0049 sajtótájékoztató
 sb0050 csak gazdaságos.../2.rész/
 sb0051 ligeti vilma bucsuztatása
 sb0052 kitüntetés
 sb0053 elutazott az osztrák...
 sb0054 üdvözlő távirat
 sb0055 üdvözlő távirat
 sb0056 üdvözlő távirat
 sb0057 üdvözlő távirat
 sb0058 időjárásjelentés
 sb0059 harminc éves... /1.rész/
 sb0060 harminc éves... /2.rész/
 sb0061 finn ifjusági vonózenekar
 sb0062 svájci parlamenti küldöttség
 sb0063 tartalomjegyzék /1.rész/
 sb0064 tartalomjegyzék /2.rész/
 /mti/
 s hgy

készült az mti belpolitikai főszerkesztőségében
 főszerkesztő: pásztor jános
 szerkesztették: fehér péter, kalasi györgy
 - v é g e -

21.06 150982 0950

Bz

-.-

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

00.008/x

Belföldi hírek

budapest, 1982. szeptember 16. bel. c s ü t ö r t ö k

sb0001 4 130 mtib1001

fűtésre kész a főtáv

1982. szeptember 16.- a fővárosi távfűtő művek ígéretéhez hiven a hivatalos fűtési idény kezdte előtt már egy hónappal befejezte a nyári karbantartást. ha az időjárás úgy kívánja - ennek jelei egyelőre nem mutatkoznak - akár már csütörtöktől minden budapesti távfűtéses lakásban átforrósodhatnak a fűtőtestek.

szeptember 15-én éjjelig a főtáv szakemberei átvizsgáltak 350 kilométer hosszúságú hőtávvezeték, s 26 hőtermelő központ 146 kazánját ujitották fel. a karbantartóknak sikerült valamennyi távfűtéses lakónegyedben az üzemszünet eredetileg tervezett kéthetes idejét egy-két nappal lerövidíteni. az érintettek - a budapesti lakások csaknem egyharmadába a távfűtő művek juttatja el a meleg vizet - örömmel fogadták ezt.

a biztonságos fűtést és melegviz-szolgáltatását szavatolják a távfűtő művek más kezdeményezései is. többek között berendezéseiket folyamatosan olyan gépekkel, szerelvényekkel cserélik ki, amelyeket nem kell minden évben átvizsgálni. a közeljövőben hazánkban eddig még nem használt új, gyors hibafelderítő módszert is bevezetnek a földben fekvő vezetékek szigetelésének vizsgálatára. az eljárás lényege, hogy a burkolat megbontása nélkül, hőfényképezéssel derítik ki a szigetelés hibáit. még ebben az évben 250 kilométernyi vezeték vizsgálatát kezdi meg két magyar és egy dán vállalat közreműködésével a főtáv.